

УДК 316.74: 001.38](477)

ПУБЛІЧНА СОЦІОЛОГІЯ: ОЦІНКА РЕАЛІСТИЧНОСТІ ТЕЗ М. БУРАВОГО

Л. Ю. Куземська

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська 1, Львів, 79000, Україна,
evanESCO@ukr.net*

У статті критично проаналізовано сильні та слабкі сторони тез щодо публічної соціології М. Буравого, оцінюється її реалістичність. Зокрема, розглянуто взаємозв'язок між “старою” та “ноюю” соціологією, їх функції, а також механізм розвитку соціального знання. Зроблено висновок про важливість запропонованих тез, проте наголошується на необхідності розроблення практичних механізмів функціонування публічної соціології. Саме тому автор пропонує ідею публічності соціально важливих результатів дослідження, а не власне вчених, як більш реалістична у виконанні.

Ключові слова: наука, науковці, публічна соціологія, М. Буравий.

Однією із важливих соціальних функцій інституту науки є, на думку Н. Вінера, можливість гомеостатично реагувати на виклики майбутнього [3], проте її виконання неможливе без ефективної взаємодії науки із суспільством, постійного діалогу поміж ученими та різноманітними соціальними акторами і групами щодо важливих питань, інтересів та можливих варіантів вирішень соціальних проблем із залученням академічної спільноти. Саме тому, щораз частіше у вітчизняних ЗМІ можна побачити відображення дискусій щодо актуальної ролі вчених, моделей їх співпраці із публікою, владою, бізнесом, маргіналізованими групами на різних рівнях.

Так, на мікрорівні йдеться про конкретних вчених, до прикладу, в ролі консультантів / експертів [1], на мезорівні про групи науковців, які співпрацюють із компанією / державою у розробці певної техніки [2] та на макрорівні про участь загалом наукової спільноти у розробці загальнонаціональних реформ [3]. Це свідчить про зростаючий інтерес громадськості до науки як можливої панацеї у вирішенні численних політичних, економічних та культурних проблем у сучасному українському суспільстві.

Проте важливо також зазначити, що активно обговорюються і негативні явища у середовищі академічної спільноти, яка фактично “відірвана” від суспільства, адже практично не має актуальних та загальнодоступних каналів комунікації з публікою (основним джерелом знань населення про науку в Україні є телебачення [4], де найчастіше можна побачити лише “чергових інтелектуалів”, яких Ф. Фуреді назвав необхідним атрибутом talk-shows, і які толеруються лише тоді, коли забезпечують розвагу глядачів [18, с. 46.]), а тих публічних осіб, які мають можливість комунікувати з громадськістю та формально належать до академічної спільноти (наприклад, серед

депутатів Верховної Ради 21,3% мають ступінь кандидата наук, і 8,5% – доктора наук [5], важко віднести до власне публічних науковців, як таких, що своїми знаннями, авторитетом, діяльністю “здатні жити на висоті свого часу і якісно впливати на життя інших” [8, с. 78.] та бути, згідно з думкою М. Буравого, його дзеркалом та свідомістю [14]. Відсутність помітного впливу академічної спільноти у політичному дискурсі, а отже, брак раціонального критика публіки, суспільства та вимогливого “сторожа” соціальної відповідальності влади, призводить як до поразки ідеї соціального служіння науки, так і до зростання ймовірності непрозорих процесів у суспільстві при загальній пасивності соціуму [9, с. 74.]. Саме тому, практична актуальність досліджуваної проблематики полягає у глибшому дослідженні питання взаємодії публіки та науковців як такого, що становить необхідну вимогу сучасності. Вимогу, згідно з якою потенціал науки є не лише одним із критеріїв розвиненості суспільства в економічній сфері [10] в часи постіндустріалізму, але і свідчить, на думку К. Поппера, про рівень його політичної культури та відкритості [13, с. 203.].

Метою цієї роботи є критичний аналіз сильних та слабких сторін тез щодо публічної соціології М. Буравого та оцінка їх реалістичності.

Завдання дослідження.

По-перше, розглянути систему соціологічного поділу праці в тезах М. Буравого щодо публічної соціології та оцінити взаємозв'язок між “старою” та “ною” соціологією.

По-друге, визначити механізм розвитку соціального знання, представлений М. Буравим.

По-третє, виділити функції публічної соціології та проаналізувати вагомість критичних зауважень щодо тез М. Буравого щодо публічної соціології назагал.

По-четверте, зробити висновки щодо практичного значення і реалістичності поглядів науковця.

Об'єктом дослідження (за критерієм носія проблеми) є сучасні науковці, успіх яких в інформаційну еру усе більше залежить як від популяризації їхніх досліджень, так і від публічної “видимості” та активності їх самих. За критерієм загальної проблеми об'єктом нашого аналізу є проблематика публічності та соціальної заагажованості науковців та їхньої діяльності.

Предметом дослідження є тези М. Буравого щодо публічної соціології а їх місце і практичне значення в сучасній системі соціального знання.

Американський науковець поєднує усі функції соціальної науки в єдину модель, яка ґрунтується на двох ключових питаннях: “соціологія для кого?” і “соціологія для чого?”. Перше відображає внутрішні критерії наукового середовища, друге, натомість, очікування соціального оточення. Відповідно ми отримуємо чотири альтернативи, що характеризують чотири типи соціології та містять їхні характеристики [15] (див. табл. 1). Інструментальна відповідь на запитання “Соціологія для чого?” фокусується на конкретному сегменті дійсності та логіці дій, що відбувається, даючи відповіді на запитання “як?”, “чому?”, натомість рефлексивна відповідь концентрується на світоглядно значимих ціннісних проблемах, цікавиться цілями і сенсами, ставить під сумнів порядок речей, що склалися в науці та в житті [11, с. 14.].

Таблиця 1

Чотири типи соціології за М. Буравим

Соціологія для кого? / Соціологія для чого?	Академічна аудиторія	Позаакадемічна аудиторія
Інструментальне знання (“стара соціологія”). Характеристики:	1) Професійна соціологія	2) Прикладна соціологія
- знання	теоретичне/емпіричне	конкретно-прикладне
- легітимність	наукові норми	ефективність
- підзвітність	колеги-науковці	клієнт/патрон
- патологія	самореферентність	послужливість
- політична діяльність	професійний самоінтерес	політичні інтервенції
Рефлексивне знання (“нова соціологія”). Характеристики:	3) Критична соціологія	4) Публічна соціологія
- знання	грунтовне, аргументоване	комунікативне
- легітимність	моральне уялення	важливість
- підзвітність	критичний інтелект	уповноважена публіка
- патологія	догматизм	дивацтво
- політична діяльність	внутрішні дебати	публічний діалог

Такі різні підходи характерні відповідно для “старої” та “нової” соціології. Вчений, намагаючись їх поєднати, зазначає, що вони взаємозалежні у своїй боротьбі за виживання соціальної науки в епоху третьої хвилі маркетизації. “Стара соціологія”, на його думку, складається із професійної та практичної соціології. Перша характеризується загальною теорією, емпіричною методологією та академічною самореферентністю, друга є на службі у практичних інтервенціях щодо поліпшення ефективності існуючих систем управління. “Нова соціологія” відповідно також має два типи: критичну, завданням якої є розвиток морального бачення соціології і критика нормативних засад “старої соціології” в академічних дебатах, та публічну, яка перетворює академічну науку у “науку для людей” із продуманою метою покращити демократичність громадської думки. Усі чотири типи соціології є взаємозалежні, а критична та публічна соціології є доповненням, але не запереченням “старої соціології” [див. докладніше: 22, с. 202]. На нашу думку, такий логічний квадрат типів соціології вдало пояснює не лише модель цієї наукової галузі, але може також бути застосований і до інших соціо-гуманітарних наук, які також продовжують шукати власні моделі поєднання своїх соціальних функцій із вимогами професійної діяльності. Також варто зауважити, що різні типи соціології насправді не означають, що науковці також повинні розділитися відповідно до цих видів діяльності, навпаки вчені повинні змінювати види своєї діяльності аби не стати лише “публічним інтелектуалом” (публічна робота), лише “експертом” (прикладне знання), лише “чистим науковцем” (професійне знання) чи обмежитися критикою інших колег. Зміна та усвідомлення своєї поточної ролі не розв’яже до кінця дилему поєднання наукового етосу із вимогами громадянського обов’язку, контракту із замовником чи солідарності із політичною партією, але дасть усвідомлення такої проблеми та важливості аналізу своєї “біографічної ситуації” і відповідних рішень.

Розглядаючи причини розвитку різних типів соціології М. Буравой доходить до

висновку, що їх поява була пов'язана із необхідністю легітимації різних соціальних устроїв та допомоги у їх функціонуванні.

Таблиця 2

Чинники розвитку соціології на різних історичних етапах

	I хвиля маркетизації (1850–1920 рр.)	II хвиля маркетизації (1920–1970 рр.)	III хвиля маркетизації (1920–до сьогодні)
Права vs Ринок	Право на працю	Соціальні права	Права людини
Соціальний захист vs Ринок	Локальна спільнота	Державне регулювання	Глобальне громадянське суспільство
Вклад у суспільство	Утопічна соціологія	Практична соціологія	Публічна соціологія
Об'єднувчий принцип	Передбачення	Об'єкт знання	Точка зору
Характеристика науки	Спекулятивна наука	Чиста наука	Ціннісна наука

Він описує три хвилі наступу ринку [17], що пов'язані із комодифікацією праці, соціальних прав та прав людини, яким відповідають три типи соціології: утопічна, практична та публічна. Глобалізаційні процеси, поглинання засобами масової інформації публічного дискурсу, подальша експансія ринку змушують соціологів покинути свою “вежу із слонової кістки” і долучитися до захисту громадянського суспільства, захисту прав людини та публічного діалогу, оскільки маркетизація не омине і їх спільноти, загрожуючи їх науковим осередкам та університетам. Доля соціології залежить від її зв'язків із публікою, оскільки їхній інтерес до універсальних цінностей на сучасному етапі розвитку людства збігається. Зазначаючи, що співвідношення поміж різними типами соціології у межах конкретної національної (у сенсі відношення до одного суспільства) соціальної науки є різним і залежить від особливостей цього соціуму¹, М. Буравой наголошує на необхідності здійснювати подвійну контекстуалізацію: враховувати особливості суспільства та соціології у державі як перший рівень та особливості об'єкту знання як другий рівень [6, с. 14–15]. Ось чому питання публіки та якості її функціонування, її сили є важливим. М. Буравой з цього питання помічає закономірність: сильне суспільство потребує слабкої соціологічної інтервенції, а слабе – сильної [6, с. 16], проте таке втручання розумне лише у діалозі із трьома іншими видами соціології: жорсткого професіоналізму, практичної корисності та критичного аналізу результатів, оскільки без цього публічна соціологія стане звичайною пропагандою. Публічна соціологія неможлива без публіки, але чи означає це, що у разі відсутності сформованої та розвиненої публіки публічна соціологія неможлива? На нашу думку, в цьому і полягає гнучкість соціології, яка може підтримувати діалог поміж усіма чотирма своїми типами в певному соціумі, коли критична соціологія може повернути своє вістря зсередини – від критики професійної соціології при сильній публіці, назовні – до закликів соціологів стати більш публічними у своїй діяльності та підтримувати

¹ Наприклад, у США, на думку М. Буравого, домінує професійна, у Франції – критична, в ПАР – публічна, в Росії – практична соціологія.

формування покищо слабкої публіки. Ця внутрішня рефлексивність соціології і є запорукою її актуальності, на думку М. Буравого, який називає подібні процеси “критичний зсув” (“critical turn”) до публічної соціології. Цей “зсув” полягає, насамперед, у русі від інтерпретації до заангажування, від теорії до практики, від академічної спільноти до публіки, а також у критичності самої публічної соціології до соціального світу та виступ за межі існуючого стану речей [16]. Науковець говорить, що публічна соціологія є дзеркалом і свідомістю суспільства і має виконувати три функції:

- уповноважувати підпорядковані спільноти у їх стосунках із домінуючими структурами через співробітництво поміж професіоналами та спільнотами;
- трансформувати суспільну свідомість на основі принципу Ч. Р. Міллса: через перетворення приватних негараздів у суспільно значимі публічні проблеми?;
- посилити легітимність та силу активістів-професіоналів та публічного соціального науковця у межах професійних структур, до яких вони належать [10].

До них можна додати ще дві, виділені Американською соціологічною асоціацією (ASA) у розробленому офіційному нормативі для популяризації публічної соціології та її імплементації у життя [24]:

- здійснювати “перекладацьку роботу” – поширювати існуюче соціальне знання серед позаакадемічної публіки доступною для непрофесіоналів мовою;
- виробляти нове знання у співробітництві із публіками.

Ми вважаємо, що такі функції публічної соціології є взаємовигідними для публіки і наукового співтовариства, особливо зважаючи на стратегічну орієнтованість таких інтеракцій на побудову громадянського суспільства та демократизацію не лише публічної сфери, але і на зміцнення третього сектору. Закон соціологічної інтервенції, на нашу думку, надзвичайно важливий для української ситуації, але припускаємо, що він не є дієвим у наших соціальних умовах, оскільки для його втілення потрібно, щоб хоча б одна із сторін взаємодії була сильною, аби підтримувати розвиток іншої, натомість в Україні ані публічна сфера, ані публічна наукова діяльність не є, на наш погляд, достатньо впливовими.

Тези М. Буравого викликала численні бурхливі дискусії у соціологічній спільноті в усьому світі щодо сучасної ролі соціального знання, а сам автор здобув як прихильників, так і критиків своєї позиції. Спробуємо проаналізувати основні аргументи як “за”, так і “проти” публічної соціології.

Г. Ганс погоджується із американським ученим у тому, що зараз є багато соціологічних досліджень, вартих уваги публіки, які, проте, залишаються для неї невідомими. Водночас увагу публіки притягують інші соціальні дослідники (антропологи, економісти, історики), які все частіше пишуть на соціологічну тематику, в той час як про саму публічну соціологію більше говорять і пишуть, аніж реально діють. Саме тому, на його думку, соціологія повинна бути “eye-opening” (такою, що відкриває очі): оригінальною, проникливою, цікавою та такою, що приковує увагу, містити емпіричні та теоретичні дослідження на корисні та важливі для всіх елементів громадськості

теми, які ми можемо охопити та описати зрозумілою для широкого загалу мовою. Її основним завданням він бачить допомогу людям у розумінні суспільства, в якому вони живуть, продукуванні знання, яке буде визнане і соціологами, і громадськістю як корисне і важливе для якомога більшої кількості галузей та соціальних прошарків. Вона повинна включати і те, що хочуть знати, і те, що соціолог вважає, що повинні знати люди як члени суспільства. Для цього він пропонує структурні зміни у самій соціології, зокрема фінансування популяризаторських робіт, виділення більше часу для науковців, що працюють в академічних установах на публічну діяльність, стимулювання зростання науково-популярних публікацій, веб-сайтів, блогів, а також включення у підготовку соціологів курсів із журналістики, популяризацію міждисциплінарного підходу та вироблення звички пов'язувати власні дослідження із актуальними проблемами сьогодення. Слабкістю популяризаторського варіанту публічної соціології є залежність від “якості”, а також рівня підготовки публіки до адекватного сприйняття контroversійного матеріалу, що може стримувати соціологів від публікації критичних статей (у наслідку, знову ж таки, втрачається якість публічної соціологічної роботи) [20]. Назагал, погоджуючись із висловленими зауваженнями, ми дотримуємося думки, що важливим є дотримання межі поміж популяризацією науки (“переклад” професійних наукових досягнень для широкого загалу) і її поп-варіантом (елементи (псевдо)науки як розвага).

К. Калоун також виступає “за” публічну соціологію, аналізуючи її потенційні плюси для самої науки:

- тестування пропозицій, верифікація важливості наукових розробок;
- протидія самовдоволеності, сфокусованості вчених на внутрішніх проектах та ієрархії академічних досягнень;
- об'єднання науковців у інтеракційні експертні структури, що можуть оперативнo вирішувати важливі публічні завдання, протидія поділу вчених на конкуруючі субдисципліни¹;
- виявлення нових дослідницьких тематик, зростання креативності вчених та стимулювання їх до апробації нових методик;
- зростання відповідальності вчених перед академічною спільнотою, суспільством та потенційними одержувачами інформації через відповідь на 4 ключові запитання публічного соціолога: “Що ми робимо?”, “Хто виграє/програє, через які механізми влади?”, “Чи такий розвиток є бажаним?”, “Що ми повинні зробити, враховуючи усе це?”

На думку К. Калоуна, публічна соціологія – це і позитивна наука, і критика, і експертиза, і заангажованість, але усе це повинно входити до “real-time social science” (“поточної соціальної науки”), тобто торкатися тих питань, які стоять на порядку денному. Така соціологія повинна бути оперативною в часі, збирати нове знання в

¹ Подібне застереження висловлює і Дж. Холмвуд [21] щодо публічних науковців, оскільки публічна соціологія стала стимулом для індивідуалізації соціологічної діяльності, де конкуренція тепер поміж особистостями за публічний вплив, відзнаку їх власного внеску у публічне життя чи вирішення конкретної проблеми може негативно вплинути на виконання ними своїх соціальних функцій.

умовах швидкої зміни соціальних обставин (наприклад, катаклізмів, де необхідно прийняти швидкі рішення щодо гуманітарної допомоги населенню) [18].

На нашу думку, такі доповнення та зауваження вчених до тез М. Буравого цілком слушні, проте вони торкаються не самої ідеї публічного служіння науки, а швидше можливих моделей її практичної реалізації. Проте, на наш погляд, проблематика того, чи усі вчені повинні бути публічними науковцями і чи потрібно це для самого суспільства є важливою і потребує детальнішого аналізу, оскільки можемо припустити, що публічності також необхідно вчитися, аби бути компетентним у спілкуванні із аудиторією, журналістами, іншими публічними вченими. Ми вважаємо, відтак, що необхідно говорити не про тотальну публічність вчених (що само по собі видається нездійсненним (та й чи потрібним?) через ряд фінансових, часових, інформаційних та психологічних перешкод), а радше про намагання досягти в ідеалі тотальної публічності соціально важливих результатів дослідження (хоча, тут також виникають сумніви щодо того, ким і за якими критеріями буде оцінюватись значущість результатів для спільноти, якими будуть механізми досягнення такої публічності, доля комерційних, але від того не менш соціально важливих, досліджень і т.д.). Варто зазначити, що схеми оцінювання соціальної цінності, наприклад, техніки та її впливу на життя суспільства вже розроблені [див. наприклад 23], так само як і механізми легітимації отриманого у лабораторії знання¹. Що ж стосується безпосередньо теми нашої роботи, яка більше сфокусована не на публічності самих досліджень, а на публічній активності їх творців, то, на наш погляд, варто говорити про певний розподіл праці у академічному середовищі та про формування кола публічних науковців, які в силу різних причин (визначення яких потребує окремого дослідження) більше схильні взаємодіяти із публікою, аніж їхні колеги.

Отже, зауважимо, що проблематика соціальної активності науковців загалом, і соціологів зокрема, є новою для українського суспільства, проте дедалі більш актуальною. Теоретичною відповіддю на цей соціальний запит є тези М. Буравого. Він стверджує, що сучасна комодифікація прав людини сприяє розвитку публічної соціології, метою якої є професійна репрезентація та публічний захист інтересів різноманітних спільнот у відносинах із владою. Попри відсутність у тезах вченого конкретних механізмів реалізації та повсякденних практик публічного науковця, варто відзначити їх вичерпність у описі функцій соціології та комплементарного взаємозв'язку чотирьох типів публічної соціології. Обрана для дослідження тематика, на нашу думку, потребує подальших радше не стільки теоретичних напрацювань, скільки практичних втілень, які б створили підґрунтя для української публічної соціології.

¹ Б. Латур [12] процес легітимації отриманого у лабораторії знання поділяє на три етапи: а) притягнення уваги громадськості до дослідження та демонстрація актуальності проблеми; б) формування у неї зацікавленості у отриманні результатів внаслідок поширення інформації про важливість дослідження для різних груп населення; в) легітимація та інституціоналізація наукового знання за допомогою його демонстрації та поширення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Рябчук М. (Без)відповідальність інтелектуалів у (дис)функціональному суспільстві: суб'єктивні рефлексії. – Режим доступу до статті: <http://www.zaxid.net/blogentry/55335> (Станом на 7 березня 2011 р.)
2. Загальнонаціональний форум “Майбутнє науки – майбутнє України”. – Режим доступу до статті: <http://www.semynozhenko.net/ufv/> (Станом на 10 січня 2011 р.)
3. Плахтій Т. Громадські аналітичні центри: мета створення та засади роботи. – Режим доступу до статті: <http://www.pravda.com.ua/columns/2010/05/6/4986708/> (Станом на 14 квітня 2011 р.)
4. Академічна наука і науковці в сучасній Україні (за результатами соціологічного дослідження). – Київ: Інститут соціології НАН України, 1998. – 67 с.
5. Андрусів А. Українська еліта: звідки ноги ростуть. – Режим доступу до статті: <http://www.pravda.com.ua/articles/4b1aaa90a6f34/> (Станом на 11 листопада 2009 р.)
6. Буравой М. Комментарий: за глобальную социологию низших слоев? / М. Буравой // Социс. – 2009. – №4. – С.14-20.
7. Винер Н. Наука и общество. – Режим доступу до статті: <http://grachev62.narod.ru/wieper/wf611.html> (Станом на 12 квітня 2011 р.)
8. Ідея Університету: Антологія / Упоряд.: М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська; відп. ред. М. Зубрицька. – Львів: Літопис, 2002. – 304 с.
9. Мінаков М. Intellectus regionale: культурні ідентичності сучасної України крізь призму тенденцій у філософському процесі / М. Мінаков // Україна модерна. Стандарти і академічне середовище. – №12. – Київ-Львів: Критика, 2007. – С.72–96.
10. Переосмысление проблем стоимости и богатства // Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология / под редакцией В. Л. Иноземцева. – М.: Academia, 1993. – С. 337–448.
11. Подвойский Д. “Публичная социология” в прошлом и настоящем: уточнение координат / Д. Подвойский // Социологические исследования. – 2009. – №5. – С. 13–23.
12. Полякова В. Изменение социальной роли экспертного знания. – Режим доступу до статті: <http://socreal.fom.ru/?link=ARTICLE&aid=382> (Станом на 14 квітня 2011 р.)
13. Сокунер З. Знание и власть: наука в обществе модерна / З. Сокунер. – СПб.: РХГИ, 2001. – 240 с.
14. Burawoy M. Private Troubles and Public Issues / M. Burawoy. – Режим доступу до статті: <http://burawoy.berkeley.edu/PS/Barlow.pdf> (Станом на 26 березня 2011 р.)
15. Burawoy M. Public Sociologies: Contradictions, Dilemmas and Possibilities / M. Burawoy. – Режим доступу до статті: <http://burawoy.berkeley.edu/PS/Social%20Forces/Public%20Sociologies.pdf> (Станом на 9 лютого 2011 р.)
16. Burawoy M. The Critical Turn to Public Sociology / M. Burawoy. – Режим доступу до статті: <http://burawoy.berkeley.edu/PS/Critical%20Sociology/The%20Critical%20Turn%20to%20Public%20Sociology.pdf> (Станом на 20 квітня 2011 р.)
17. Burawoy M. Third-Wave Sociology and the End of Pure Science / M. Burawoy. – Режим доступу до статті: http://burawoy.berkeley.edu/PS/TAS1/third_wave.pdf (Станом на 15 квітня 2011 р.)
18. Calhoun C. Social Science for Public Knowledge / C. Calhoun. – Режим доступу до статті: <http://publicsphere.ssrc.org/calhoun-social-science-for-public-knowledge> (Станом на 8 березня 2011 р.)
19. Furedi F. Gdzie sie podzieli wszyscy intelektualisci? / F. Furedi. Przel. Katarzyna Makaruk. – PIW, Warszawa 2008. – 165 str.

20. *Gans H.J.* A Sociology for Public Sociology: Some Needed Disciplinary Changes for Creating Public Sociology. – Режим доступу до статті: <http://publicsphere.ssrc.org/gans-a-sociology-for-public-sociology/> (Станом на 9 лютого 2011 р.)
21. *Holmwood J.* Sociology as Public Discourse and Professional Practice: A Critique of Michael Burawoy. – Режим доступу до статті: <http://burawoy.berkeley.edu/PS/Holmwood.pdf> (Станом на 8 квітня 2011 р.)
22. *Kennedy M.* On Public Sociology, and its Professional, Policy and Critical Complements in America and in the Postcommunist World / M. Kennedy // Наукові студії Львівського соціологічного форуму “Традиції та інновації в соціології”: Зб. наук. пр. – Дрогобич: Посвіт, 2009. – С. 201-212.
23. *Kiepas A.* Inteligencja techniczna w obliczu wyzwan wspolczesnej cywilizacji// Inteligent. Obywatel/ Pod red. P. Werynskiego, K.Rab, A. Musial, - Wydawnictwo Homini SC, Krakow 2009. – Str. 98-111.
24. Standards at Public Sociology: Guidelines for Use by Academic Departments in Personnel Reviews. – Режим доступу до статті: http://pubsoc.wisc.edu/e107_files/public/pandt.html (Станом на 16 квітня 2011 р.)

PUBLIC SOCIOLOGY: THE EVALUATION OF FEASIBILITY OF M. BURAWOY'S THESIS

L. Kuzemska

*Ivan Franko University of L'viv,
Universytetska str., 1, Lviv, 79000, Ukraine,
evanesco@ukr.net*

The article contains the critical analysis of the strong and weak points and the feasibility of M. Burawoy's concept of public sociology. In particular, the emphasis is made on the relations between the 'old' and the 'new' sociology, on their functions and on the mechanism of the development of social knowledge. The article underlines the importance of the abovementioned theoretical concept but it accentuates on the lack of the elaborated practical mechanism of the functioning of public sociology. That is why the author proposes to switch from the idea of the scientists' publicity to the publicity of the most socially important results of their researches, that is supposed to be more feasible.

Key words: science, scientists, public sociology, M. Burawoy.

ПУБЛИЧНАЯ СОЦИОЛОГИЯ: ОЦЕНКА РЕАЛИСТИЧНОСТИ ТЕЗИСОВ М. БУРАВОГО

Л. Ю. Куземская

*Львовский национальный университет имени Ивана Франка,
ул. Университетская 1, Львов, 79000, Украина,
evanesco@ukr.net*

В статье критически проанализировано сильные и слабые стороны тезисов М. Буравого о публичной социологии, оценивается ее реалистичность. В частности рассматривается взаимосвязь между “старой” и “новой” социологией, их функции, а также механизм развития социального знания. Делается вывод о важности предложенных тезисов, но подчеркивается необходимость разработки практических механизмов функционирования публичной социологии. Именно поэтому автором предлагается идея публичности социально важных результатов исследования, а не собственно ученых, как более реалистичная в исполнении.

Ключевые слова: наука, ученые, публичная социология, М. Буравой.

Стаття прийнята до редколегії 12.05.2011

Прийнята до друку 25.06.2011